

Accidents de treball greus i mortals

protocol d'intervenció sindical

*Document realitzat per la
Secretaria de Seguretat i Salut Laboral*

www.intersindical-csc.org

**INTERSINDICAL
CSC**

Índex de continguts

- Presentació
- Introducció
- I. Primera fase d'actuació
- II. Segona fase d'actuació
- Annexos

Presentació

Quan al centre de treball es produeix un accident laboral, i sobretot quan les seves conseqüències són fatals, es genera una situació de tensió que en un primer moment pot dificultar la nostra actuació més immediata. En aquest **Protocol**, que pretén ser una guia pràctica per als delegats i delegades de la **Intersindical-CSC**, es recullen de manera ordenada les pautes d'actuació tant dins com fora del centre de treball, tenint en compte la importància de la nostra actuació des del primer moment.

Sabem que, malauradament, a hores d'ara en massa empreses la seguretat i la salut dels treballadors romanen situades en un darrer terme de les prioritats reals, tot i que la seva integració en tots els processos productius i nivells jeràrquics de l'empresa ha estat legalment reforçada i les seves exigències augmentades.

La nostra resposta i mobilització sindical no s'ha de limitar únicament als accidents de treball, sinó que també s'ha de donar davant de les malalties professionals, les altres malalties relacionades amb el treball, les males pràctiques de les mútues, la manca de participació en la prevenció de les empreses, la inhibició de les autoritats laborals, etc.

Els accidents de treball i les malalties professionals constaten amb tota la seva cruïssa el fracàs de la necessària i alhora obligatòria prevenció de riscos laborals en les empreses. És per això, doncs, que la nostra resposta sindical també ha de valer per visualitzar les causes que han produït l'accident i d'aquesta manera, un cop identificades, es defineixin i es posin en pràctica les mesures preventives que evitin la seva repetició.

Ara bé, no hem d'oblidar que en la majoria de casos la pràctica preventiva, amagada sota l'aparença de neutralitat quant al gènere, o bé manté un referent implícit de treballador masculí o bé nega que el gènere constitueixi una variable a considerar. El cert és que una pràctica preventiva eficaç necessita valorar i tenir en compte la variable de gènere en l'àmbit

de la salut laboral, fet que duu a considerar no tan sols l'especificitat biològica de la dona, sinó també la distribució actual del treball productiu i reproductiu i les conseqüències de la doble jornada.

També cal combatre ideològicament l'intent de responsabilitzar les treballadores i els treballadors de les causes dels accidents, fet que darrerament fins i tot ha estat avalat per algunes resolucions judicials retrògrades.

El que proven és fer-nos oblidar -o intenten ocultar- que les causes bàsiques dels accidents laborals i de les malalties professionals assenyalen directament la patronal, la mateixa que està precaritzant les relacions laborals, la mateixa que imposa altíssimes cotes de contractació temporal, tot prioritant l'obtenció del seu propi lucre en detriment de la nostra salut. La pèrdua de la salut, i fins i tot de la vida, en els llocs de treball no és tan sols un problema de riscos més o menys definits, sinó que és la conseqüència de l'aposta per un model de relacions laborals establert per tal de facilitar la màxima obtenció de beneficis en el menor temps i amb els menors costos de tot tipus possibles.

Així mateix, també és necessari interpel·lar les administracions públiques, que massa freqüentment assumeixen els missatges ideològics de la patronal, tot convertint les seves obligacions en matèria de garantir la salut en simples formalitats que es tradueixen en submissió ideològica i en passivitat còmplice d'aquesta xacra social. La denúncia de la desídia ha d'anar acompanyada de l'aportació d'alternatives concretes que generin un model preventiu que, trencant amb els llastos de prioritat econòmica, evitin de forma eficaç els danys.

Aquest protocol per a la intervenció sindical davant els accidents greus i mortals pretén, en definitiva, servir d'ajuda pràctica a la representació sindical de la **Intersindical-CSC** a les empreses per aconseguir activar la nostra intervenció d'una manera ràpida i eficaç, tant en la resposta inicial com en el procés d'investigació i adopció de mesures que evitin que pugui tornar-se a donar l'accident greu o molt greu.

Aquest treball, emanat de l'experiència diària en els centres de treball, constitueix una eina que ha de ser enriquida amb les vostres aportacions a través de la Secretaria de Seguretat i Salut Laboral per tal de continuar el procés de millora de la intervenció sindical i que ens faci avançar cap al nostre objectiu final: que treballar no hagi de suposar massa vegades perdre la salut o fins i tot la vida.

Secretaria de Seguretat i Salut Laboral
salut@intersindical-csc.org

Introducció

La nostra intervenció ha de tenir dues fases:

Primera fase:

Es desenvolupa des de i cap a l'empresa, i va dirigida a:

- l'atenció a les víctimes,
- evitar que no es practiquin fraus en la investigació de l'accident amb l'alteració de proves,
- garantir que no es tornin a repetir les condicions i fets que van desencadenar l'accident i
- denunciar públicament la pèrdua de la salut o, en massa ocasions, la pèrdua de la vida dels treballadors/res en els seus llocs de treball.

Segona fase:

A nivell extern:

- Seguiment de les actuacions administratives que hàgim obert en la primera fase, i atenent el seu resultat, valoració de la conveniència d'actuar judicialment contra els incompliments detectats.

A nivell intern:

- Determinar les veritables causes de l'accident, no les que ens intentarà fer creure l'empresa. És per això que la secció sindical ha de desenvolupar una investigació autònoma i contrastar els nostres resultats amb els assolits pel Servei de Prevenció o les autoritats laborals, per acabar desenvolupant les nostres pròpies conclusions, el nostre pla de treball i el seguiment de les mesures que en resultin.

Primera fase

I.- Atenció a les persones afectades

El primer pas es centra en l'atenció a totes les persones afectades per l'accident, atenció que hem de mantenir en tot el procés.

Quan parlem de persones afectades hem de fer-ho en el sentit més ampli, això és no tenint presents tan sols les víctimes directes de l'accident i els seus familiars, sinó també les i els companys que han pogut intervenir-hi o n'han estat testimonis.

Durant tot el procés que s'inicia arran de l'accident laboral (sobretot quan hi ha conseqüències greus, que poden anar des de la mort fins a les incapacitats, temporals o permanents) les persones afectades han de tenir-nos com a referent i suport constant.

L'atenció a les persones afectades comença, gairebé sempre, amb l'atenció sanitària tan ràpida i efectiva com sigui possible; això implica en primer lloc **aconseguir la ràpida evacuació, en bones condicions, de les víctimes a un centre sanitari.**

Aquest tema ha d'ésser contemplat a priori en els plans d'emergència i hem d'analitzar com s'articula, tot garantint la seva efectivitat i preveient l'aportació dels recursos humans suficients, tant pel que fa al nombre com a la formació, per atendre aquestes emergències.

Ens trobem massa sovint que les persones afectades per un accident són evacuades en males condicions a dispensaris o clíniques dependents de les Mútues que no sempre tenen el personal necessari a l'hora d'atendre casos greus. Val a dir que aquests centres, a més, no notifiquen als jutjats ni a les autoritats laborals la situació, amb la qual cosa s'oculta o endarrereix el coneixement de l'accident i no es procedeix -o es fa tard- com la llei preveu en aquests casos.

És per això que el nostre plantejament és **que les persones víctimes d'accidents que**

considerem que poden tenir conseqüències greus han d'ésser evacuades per mitjà del 061 i en primera instància al centre sanitari públic més proper.

També hem de fer un seguiment de la qualificació que fa l'empresa del nivell de gravetat de l'accident.

En els accidents greus, a més, també cal valorar la possibilitat de convocar una aturada de resposta, com expliquem tot seguit.

2.- Evitar:

a) Que es produeixin més danys

Tant en l'avaluació de riscos i la planificació de l'activitat preventiva com, sobretot, en el Pla d'Emergència, cal abordar totes les situacions crítiques, a fi que s'eviti que després d'haver-se produït un accident s'agreugi per no haver pres totes les mesures necessàries.

En aquestes situacions crítiques s'ha de preveure i aconseguir que **les tasques de socors a les víctimes no posin en perill les persones que se'n facin càrrec.**

Com a exemples podríem plantejar **treure l'energia de les màquines, aconseguir anul·lar les fuites de líquids, gasos..., controlar incendis, etc.** Cal exigir un pla d'emergència, actualitzat periòdicament, que garanteixi la seguretat d'aquestes actuacions.

De manera immediata també hem de posar èmfasi en la paralització del procés de treball o en la desactivació de l'equip de treball involucrat en l'accident fins que personal tècnicament capacitat no constati, independent dels interessos de l'empresa, que està en condicions segures i no es tornaran a produir situacions de risc.

b) Que es provin d'amagar o arranjar els incompliments i les errades preventives que han provocat l'accident, per tal que no siguin visibles pels tècnics o la Inspecció de Treball.

Per desgràcia, posar baranes on no n'hi havia, tapar forats, posar xarxes i fins i tot situar un arnès de seguretat al costat de la víctima o senyalitzar els riscos de l'accident **quan ja s'ha produït** és massa freqüent. També ens hem d'enfrontar al fet que apareguin “miraculosament” perfectes pràctiques operatives que serveixin per exculpar la direcció i culpabilitzar les “víctimes imprudents”.

És necessari evitar aquestes *pràctiques* i **aconseguir tants testimonis com sigui possible.**

Molts cops algun cos de policia fa un atestat i l'envia al jutjat de guàrdia, tot i que això tan sols se sol donar en casos d'accidents mortals.

També és fonamental **aconseguir que tant el personal tècnic (Centre de Seguretat i Condicions de Salut en el Treball) com la Inspecció de Treball acudeixin al més aviat possible al lloc dels fets**, tot i que avui en dia ens trobem amb el fet que aquests organismes no estan dotats de prou mecanismes d'actuació urgent en casos d'accident de treball.

3.- Contactes i suport a la plantilla de les empreses subcontractades o ETT

Si les persones afectades per l'accident són treballadors/res d'una empresa subcontractada o ETT, haurem de localitzar els seus representants i si no en tenen, les seves companyes i companys, els seus familiars i reforçar encara més el nostre suport en les actuacions que escaiguin.

Malauradament, el que s'anomena descentralització productiva o subcontractació en cadena cada cop és més abundant. Aquest fet implica que a les empreses cada cop hi hagi més personal que pertany a la plantilla d'empreses que generalment són més petites i que realitzen, tot i la tan anomenada i alhora poc realitzada coordinació d'activitats empresarials, el treball en pitjors condicions; és per això que el col·lectiu afectat forma part dels que pateixen més accidents.

Aquests col·lectius, a més, o bé no tenen representació sindical o aquesta representació no és prou forta o és massa lluny, llavors hem de donar-los suport i tutelar-los en aquestes situacions.

Cal tenir molt especialment en compte aquelles persones que treballen en microempreses, les que són autònomes de debò i les que no, aquelles que són contractades per les ETT i el col·lectiu immigrant com a grups més desfavorits i desprotegits i als quals, per aquesta raó justament, hem de donar el nostre suport més enèrgic, contundent i efectiu.

4.- Comunicació a l'autoritat laboral (Departament de Treball i inspecció de Treball)

Com més aviat es produeixi la comunicació a aquests organismes, més aviat podrem esperar la seva presència en el lloc de l'accident, tant per a l'inici de la investigació, com perquè es defineixin quines són les mesures a adoptar abans de reemprendre el procés de treball o la continuïtat o no de la utilització de l'equip de treball involucrat.

El nostre criteri ha de ser **que des de l'empresa en què s'ha produït l'accident, es truqui al 061 i després, des de les estructures del sindicat, es comprovi que l'Autoritat Laboral i la Inspecció de Treball en tenen coneixement i es disposen a actuar.**

5.- Comunicació al sindicat en la comarca

Cal ser tan ràpid com sigui possible a informar el sindicat de les primeres passes ja realitzades, per tal que se us pugui recolzar tant dins com fora de l'empresa.

De vegades, i com a conseqüència de les situacions límits que genera un accident laboral, no es comunica amb les i els responsables del sindicat, que en aquells moments poden ajudar i coordinar les actuacions que calgui realitzar. Recordeu: **PROTEGIR, AVISAR, SOCÓRRER**. Aquestes han de ser les vostres prioritats. Una vegada acomplertes, aviseu la **INTERSINDICAL-CSC. El Gabinet de Seguretat i Salut Laboral és amb vosaltres.**

Per tant és necessari estar en contacte amb les responsabilitats sectorials, territorials i de la Secretaria de Seguretat i Salut Laboral. Evidentment no és necessari posar-se en contacte amb les tres estructures, sinó que qualsevol d'elles haurà d'activar la resposta necessària i el repartiment de tasques a realitzar. En qualsevol cas es recomana el contacte inicial amb la seu territorial de la **Intersindical-CSC** en funció de la proximitat amb el lloc dels fets.

Així mateix, la Secretaria de Seguretat i Salut Laboral recopilarà les dades del sinistre per aportar-les a la Secretaria de Premsa, i en funció de les seves possibilitats, mobilitzarà l'assistència a les concentracions que es convoquin com a coportaveu del o la responsable sectorial o territorial.

Les persones integrants de la Secretaria de Seguretat i Salut Laboral són també les responsables d'informar la secció sindical afectada, sobre les passes que cal seguir després de les mobilitzacions.

6.- Reunió de la representació sindical a l'empresa

El Comitè d'Empresa, la Junta de Personal o els delegats de personal per decisió majoritària, escoltat el Comitè de Seguretat i Salut Laboral, és, com a representant legal dels treballadors/res, l'òrgan que ha de decidir les accions a emprendre.

En consideració a la gravetat de l'accident, que no s'ha de valorar solament pels danys produïts, sinó també pels que s'haurien pogut causar amb una lleugera variació de les circumstàncies, **és molt important que la representació sindical exigeixi una reunió immediata amb la direcció de l'empresa.**

En aquesta reunió **caldrà que s'adoptin les mesures de suport a les persones afectades i les mesures a prendre per paraitzar l'activitat del sector o equips afectats fins que tècnics degudament qualificats i la mateixa autoritat laboral no garanteixin la seguretat dels processos i de les persones afectades.** Cal tenir en compte l'article 21 de la Llei de prevenció de riscos laborals, que faculta la representació legal dels treballadors a adoptar acords de paraització de les activitats quan l'empresari no adopti o no permeti l'adopció de mesures encaminades a garantir la seguretat o la salut dels treballadors/res.

Hem d'exigir i rebre la informació de què disposi la direcció sobre l'accident, així com del procés que s'iniciarà per investigar-lo.

Per part nostra, en el cas d'accident greu o mortal, informarem la direcció de la **CONVOVATÒRIA D'ATURADA**, però sense discutir-ne la conveniència, ja que es tracta d'una decisió sindical, com explicarem tot seguit.

7.- Les mobilitzacions

Cal plantejar un acord d'exigència recíproca consistent bàsicament en:

- Denúncia pública dels accidents greus i mortals i emissió de comunicats de premsa.
- **ATURADA DE 24 HORES en aquelles empreses en què s'ha produït un accident mortal.** En el cas que la víctima pertanyi a la plantilla d'una contracta/subcontracta/ETT haurem de fer extensiva l'aturada a l'empresa també afectada. En els accidents greus s'ha de valorar també la possibilitat d'una aturada de resposta i la durada que haurà de tenir.
- **CONCENTRACIÓ davant del lloc on ha succeït el sinistre mortal o bé en un emplaçament significatiu de la comarca.**

Ara bé, **aquest acord, que hauria de ser unitari,** és a dir, entre tots els sindicats amb representació dels treballadors/res, **és de mínims,** de manera que si en una determinada zona o comarca amb una marcada sensibilització envers aquesta xacra social que són els accidents de treball es poguessin desenvolupar altres mobilitzacions o es pogués arribar a un acord de major repercussió (extensió de l'aturada i/o manifestació en el poble, etc.) també ens hi implicaríem.

Segona fase

Actuacions externes

L'objectiu d'aquestes actuacions és la interpel·lació a les diferents administracions públiques amb competències en el tema per tal que clarifiquin tant les causes que han produït l'accident, com la determinació de responsabilitats dels que tenen el poder d'organitzar el treball i ho fan donant prioritat a l'interès econòmic, incomplint les obligacions legals de garantir una protecció eficaç de la seguretat i la salut en els llocs de treball.

Per experiència sabem que l'actuació de les administracions públiques no s'esdevé amb la celeritat necessària i que alenteixen tant la prescripció de mesures preventives que evitin la repetició dels accidents de treball com la determinació de les responsabilitats i les sancions que pertoquin.

Això ens obligarà a fer un **SEGUIMENT CONSTANT** d'aquests processos, i remarcuem fins i tot que la nostra presència davant d'aquells que s'encarreguin d'aquests temes ha de ser **INSISTENT**.

I.- Obrir la via administrativa

Davant dels accidents que valorem com a greus (recordem que, com ja hem indicat, **hem de considerar accident greu** no sols el que ha tingut conseqüències greus, sinó també el que hauria pogut tenir-les) hem d'iniciar el procés d'intervenció administrativa mitjançant un escrit davant l'organisme competent.

Es farà un escrit a la **INSPECCIÓ DE TREBALL**, requerint el seu propi informe i també al Centre de Seguretat i Condicions de Salut en el Treball, demanant que es pronunciï.

Es fa referència a la possible intervenció d'altres organismes tècnics competents perquè, malgrat que la investigació tècnica majoritàriament la desenvolupa el CSCST, en ocasions també és necessària la intervenció d'altres departaments amb competències específiques. En el tema d'explosius és l'Estat l'únic competent, a través de persones tècniques, funcionàries del Ministeri d'Indústria, que tenen la seva seu en les subdelegacions del govern estatal.

2.-Recàrrec en les prestacions de la Seguretat Social

Davant els requeriments abans comentats, la Inspecció de Treball ha de valorar en el seu informe si l'accident laboral i les lesions produïdes ha estat com a conseqüència de “*màquines, artefactes o en instal·lacions, centres o llocs de treball que estiguin mancats dels dispositius de prevenció reglamentaris, els tinguin inutilitzats o en males condicions o quan no s'hagin observat les mesures generals o particulars de seguretat i higiene en el treball o les elementals de salubritat o l'adequació personal a cada treball, tenint en compte les seves característiques, edat, sexe i altres condicions del treballador o treballadora*” .

Comprovada l'existència de l'incompliment de l'empresa de qualsevol de les seves obligacions en matèria de seguretat i la seva relació causa-efecte amb l'accident, la Inspecció de Treball haurà de proposar el recàrrec de totes les prestacions econòmiques, que s'augmentaran, segons la gravetat de la falta, d'un 30 a un 50%, segons disposa l'art. 123 de la Llei General de Seguretat Social (Text refós LGSS 1/1994).

De totes maneres, si la Inspecció no inicia aquest procés, nosaltres, així que disposem de dades objectives sobre la vulneració de les mesures generals o particulars de seguretat i salut en el treball, sí que iniciarem els procediments pertinents.

El recàrrec en les prestacions va a càrrec de l'empresa, ja que aquesta responsabilitat no és assegurable. El recàrrec s'aplicarà sobre la totalitat de les prestacions que s'haguessin derivat dels danys causats per l'accident, des de la prestació de la IT a les d'Incapacitat Permanent i d'altres derivades, en el seu cas, del resultat mortal (la de viduïtat, orfandat, a favor de familiars...)

3.-Valorar l'inici d'actuacions judicials

En atenció a les dades recollides en els informes del CSCST o de la Inspecció de Treball, així com a les nostres pròpies informacions, haurem de valorar l'inici d'actuacions judicials.

És clar que la decisió d'iniciar actuacions judicials ha d'ésser fruit del necessari contrast tecnicojurídic, sindical i de la voluntat de la pròpia víctima o familiars (quan el resultat és mortal).

En ocasions, sobretot si hi intervé algun cos policial, es trasllada d'ofici l'atestat al Jutjat de Guàrdia, que obre el procediment. En aquests casos sol ser convenient personar-s'hi per poder accedir a la investigació judicial, proposant també les proves que considerem convenients.

El cert és que, ara com ara, els processos que s'inicien d'ofici i a instància de part en la jurisdicció penal s'arxiven abans d'arribar a judici. **Avui, tant la Fiscalia com les i els jutges consideren que únicament s'han d'obrir aquestes vies EXCEPCIONALMENT i quan el tipus d'infracció de les normes de Prevenció de Riscos Laborals estiguin classificades com a GREUS o MOLT GREUS.**

El que sí que hem de remarcar (sense aprofundir-hi massa, però) és que l'inici de la via penal paralitza la via administrativa, cosa per la qual considerem molt important primer obrir la via administrativa intentant, en definitiva, que es treballi amb celeritat.

El Codi Penal tipifica l'anomenat delictes de perill o risc que es defineix en l'article 316: *Els que amb infracció de les normes de prevenció de riscos laborals no facilitin els mitjans necessaris per tal que els treballadors desenvolupin la seva activitat amb les mesures de seguretat adequades, de manera que posin en perill greu la seva vida, salut i integritat física, seran castigats amb penes de presó de 6 mesos a 3 anys i multa de 6 a 12 mesos.*

Malgrat que jutges i Fiscalia han debatut i escrit sobre aquesta nova figura des de l'any 1995, el cert és que en sabem ben poc, de la seva posada en pràctica...

Actuacions internes

I.-Investigació autònoma de l'accident en la secció sindical

Com dèiem en un principi, no hem de deixar sols els delegats i les delegades de prevenció en la investigació de les causes de l'accident. Per això la secció sindical de la **Intersindical-CSC** també haurà de participar-hi i comptarà amb l'assessorament de la Secretaria de Seguretat i Salut Laboral del sindicat.

Malgrat que la investigació de les causes d'un accident és una qüestió complicada, ja que de vegades ens trobem que no tenim prou dades, testimonis o, fins i tot, coneixements tècnics necessaris, és imprescindible **plantejar-nos sempre quines han estat les causes que l'han provocat.**

Això ho hem de fer amb visió diferenciada i autònoma dels plantejaments interessats de l'empresa i dels aparents plantejaments neutres del personal tècnic en Prevenció de Riscos Laborals.

La investigació dels incidents, teòricament aquells accidents que no produeixen danys, és una bona escola per aprendre com s'investiga.

Però en aplicar la tècnica investigadora, recollida de dades i anàlisis, **la nostra visió sindical és fonamental, sobretot a l'hora d'analitzar per què les persones, en general les víctimes, han realitzat d'aquesta manera aquella operació.**

També hem de treure profit del coneixement, uns cops directe i d'altres a través de les nostres companyes i companys, dels processos de treball.

En l'àmbit legal, l'empresa està obligada a realitzar la investigació de les causes de l'accident de treball i informar la representació sindical de les seves conclusions.

L'empresa haurà de dur a terme aquesta investigació amb els seus propis mitjans i/o a través de la Mútua o de l'empresa que tingui contractada com a Servei de Prevenció Aliè.

Les administracions públiques amb responsabilitats en les polítiques de treball marquen com a objectiu la investigació dels accidents classificats com a greus i mortals. Com ja hem indicat anteriorment, en alguns casos d'accidents mortals els cossos policials realitzen atestats que envien al Jutjat de Guàrdia.

Quan l'accident de treball té conseqüències greus, la direcció de l'empresa sol plantejar la participació sindical en la investigació a la qual accedirem. Ara bé, hem de tenir molt clars els nostres objectius i no oblidar la parcialitat de les actuacions de l'empresa fonamentalment preocupada per eludir les seves responsabilitats. A més, és imprescindible tenir present que la Llei de prevenció de riscos laborals preveu, en el seu article 36.2.c) que els delegats/des de prevenció estan facultats per ser informats per l'emmpresari sobre els danys produïts en la salut dels treballadors quan n'hagués tingut coneixement.

Hem d'actuar amb molta cura per tal que els possibles punts d'acord en la investigació no serveixin o no pretenguin utilitzar-se per exculpar l'empresa com a responsable de l'organització del treball i tampoc caure en anàlisis simplistes que no passen d'analitzar les causes immediates i acaben culpabilitzant la víctima.

Cal evitar que les presses no ens duguin a una investigació poc profunda i que aquestes presses només tinguin com a objectiu la firma conjunta de la representació empresarial i sindical que tanqui en fals una investigació no prou aprofundida, cosa que portarà, tard o d'hora, com a conseqüència, un altre accident, ja que les causes no hauran quedat clarament definides i per tant, no podran ser eliminades.

Per tot això és molt necessària la participació, o com a mínim la consulta contínua, a persones del sindicat amb experiència per aconseguir l'assessorament necessari.

2.-Contrast amb els resultats de les investigacions de l'empresa, mútua o SPA i administracions públiques

Les investigacions dels accidents de treball realitzades per personal tècnic no poden ser avalades com a veritat absoluta a priori, sinó que hem de contrastar-les amb els resultats de la nostra pròpia investigació.

Com ja hem comentat, no hem d'oblidar-nos de la importància, a més de les dades tècniques (malauradament massa sovint ningú no té prou dades per a la total reconstrucció de l'accident), la importància del nostre propi coneixement sobre el funcionament real dels processos de treball i la distància entre instruccions teòriques i realitats quotidianes en el desenvolupament del treball.

3.-Conclusions pròpies i pla de treball

El contrast entre la investigació autònoma de l'accident de treball realitzada per la Secció Sindical i la Secretaria de Seguretat i Salut Laboral i les investigacions realitzades per l'empresa, mútua i/o el servei de prevenció aliè, així com les realitzades per les administracions públiques, ens ha de possibilitar arribar a unes conclusions pròpies de com es va produir l'accident de treball i les causes que van ocasionar-lo.

Així doncs, **des d'aquestes conclusions s'han de definir les mesures preventives**, que no tan sols evitin la repetició de l'accident, sinó que, a més, corregeixin aquelles altres circumstàncies també detectades que puguin produir-ne d'altres.

Sens dubte, hi haurà mesures i correccions que hauran de realitzar-se de manera immediata, mentre que d'altres causes bàsiques dels accidents, com ara les formes dictatorials de comandament, les contractacions precàries, siguin temporals, subcontractades o per ETT, etc. han de fer-nos plantejar una estratègia sindical per fer-hi front. En aquest sentit la negociació col·lectiva específica en matèria de Salut Laboral és un instrument que ha de servir-nos per incorporar reivindicacions que millorin la seguretat i la salut en l'empresa des d'una perspectiva realment preventiva.

Novament **el paper de la Secció Sindical és fonamental**, ja que és on realitzarem el pla d'intervenció, fixarem les prioritats i els objectius i definirem les estratègies per aconseguir-los, començant per col·lectivitzar les nostres conclusions a la resta de les i els treballadors.

4.- Seguiment del compliment de les mesures preventives definides per la investigació d'accidents de l'empresa, mútua/SPA i les administracions públiques

La investigació de l'accident de treball realitzada per l'empresa, la mútua/SPA o les administracions públiques han de definir una sèrie de mesures preventives, que des de la nostra intervenció sindical hem de garantir que es duguin a terme.

És per això que hem d'involucrar-hi tant la resta de les delegades i delegats de prevenció com la resta de persones que formen part del Comitè de Seguretat i Salut, així com els òrgans unitaris de representació.

El requeriment i seguiment de la posada en pràctica de les mesures preventives ens ha de servir per obrir el debat sobre el nostre pla de treball en matèria de salut laboral davant el col·lectiu de treballadores i treballadors.

Perquè, en definitiva, la lluita per la seguretat i la salut en el treball necessita, per fer-se realment efectiva i assolir els nivells desitjats, la participació de tots i totes.

ANNEX I: Resum d'actuacions

I. Primera fase

1. Atenció a les persones afectades

2. Evitar:

a) Que es produeixin més danys.

b) Que s'intentin modificar/arranjar els incompliments i errades preventives a fi que no siguin visibles quan arriba el personal tècnic i la Inspecció de Treball.

3. Si les persones afectades són d'una CONTRACTA/SUBCONTRACTA/ETT, localitzar els seus representants i si no els tenen, els seus companys i companyes i en aquest cas **REFORÇAR ENCARA MÉS EL NOSTRE SUPORT** a les seves actuacions.

4. Comunicar el fet a l'autoritat laboral, CSCST, Inspecció de Treball i al Servei d'Emergències 112/061.

5. Comunicar el succeït al més ràpid possible a la **Intersindical-CSC** perquè us pugui recolzar dins i fora de l'empresa.

6. Reunió de la representació sindical de l'empresa per decidir els passos a fer:

- Reunió amb la direcció de l'empresa.
- Assemblea de la plantilla.
- Aturada.
- Concentració de denúncia, etc.

7. Les mobilitzacions:

- Denúncia pública dels accidents greus i mortals. Comunicats de premsa.

-ATURADA DE 24 HORES en aquelles empreses en les quals s'ha produït un accident amb resultat de mort. En el cas que la víctima pertanyi a la plantilla d'una

contracta/subcontracta/ETT, hem de fer extensiva l'aturada a aquestes empreses. En els accidents greus s'ha de valorar també la possibilitat de la realització d'una aturada de resposta i la seva durada.

- **CONCENTRACIÓ** en el lloc del sinistre mortal o bé en algun lloc significatiu de la comarca.

II. Segona fase

a/ Actuacions externes

Obrir la via administrativa:

Escrit als SERVEIS TERRITORIALS DE TREBALL I INDÚSTRIA perquè requereixin informes a:

Escrit a INSPECCIÓ DE TREBALL requerint informe tant propi com del CSCST.

b/ Actuacions internes

1. Investigació autònoma de l'accident en la secció sindical, amb l'assessorament de la Secretaria de Seguretat i Salut Laboral del Sindicat.

2. Contrast del resultat de les investigacions de l'accident realitzada per l'empresa, mútua/servei de prevenció (SPA) i administracions públiques.

3. Conclusions pròpies i pla de treball.

4. Seguiment del compliment de les mesures preventives definides per la Investigació d'Accidents per l'Empresa, Organització Preventiva (Mútua / SPA) i Administracions Públiques.

Annexos

ANNEX II: Formularis

ALS SERVEIS TERRITORIALS DE TREBALL I INDÚSTRIA:

(Nom i Cognoms), amb DNI (número), representant sindical de la **Intersindical-CSC** a l'empresa (raó social de l'empresa) i (Nom i Cognoms), amb DNI (número) com a responsable de Seguretat i Salut Laboral de la **Intersindical-CSC**, amb domicili a efectes de notificació a _____, codi postal _____ i telèfon _____,

EXPOSEM:

PRIMER.- El passat dia _____ de _____ del present any, el/la treballador/a (Nom i Cognoms) de _____ anys d'edat, afiliat a la Seguretat Social amb el núm. _____ va patir un accident laboral a les _____ hores, treballant per a l'empresa (raó social de l'empresa i domicili del centre de treball).

Com a resultat d'aquest accident, el treballador va patir lesions diagnosticades com a _____ segons el part mèdic emès per _____.

SEGON.- L'accident es va produir quan el/la treballador/a es trobava _____ (breu descripció del succeït, incloent-hi sobretot aquelles dades que considerem que tenen interès).

Per tant,

SOL·LICITEM de l'Autoritat Laboral el requeriment dels corresponents informes, tant del Centre de Seguretat i Condicions de Salut en el Treball com de la Inspecció de Treball, així com de les mesures preventives plantejades, i el seu lliurament als/les responsables sindicals signants d'aquest escrit.

(Sgnatures)

(Localitat), (dia) de (mes) de (any)

A LA INSPECCIÓ DE TREBALL I SEGURETAT SOCIAL

(Nom i Cognoms), amb DNI (número) representant sindical de la **Intersindical-CSC** en l'empresa (raó social de l'empresa) i (Nom i cognoms), amb DNI (número) com a responsable de Seguretat i Salut Laboral de la **Intersindical-CSC**, amb domicili a efectes de notificació a _____, codi postal _____ i telèfon _____,

EXPOSEM:

Que per mitjà del present escrit interposem **DENÚNCIA SOBRE PRESUMPTES INCOMPLIMENTS EN MATÈRIA DE SEGURETAT I SALUT LABORAL** per part de l'empresa _____, amb domicili a efectes de notificacions a _____.

MOTIUS:

PRIMER.- El passat dia _____ de _____ del present any, el/la treballador/a (Nom i Cognoms) de _____ anys d'edat, afiliat a la Seguretat Social amb núm. _____, va patir un accident de treball a les _____ hores, treballant per a l'empresa _____.

Com a resultat d'aquest accident el treballador ha sofert lesions diagnosticades com _____ segons el part mèdic emès per _____.

SEGON.- L'accident es va produir quan el/la treballador/a es trobava _____ (breu descripció del succeït, incloent-hi sobretot aquelles dades que considerem que tenen interès).

Per l'exposat,

A LA INSPECCIÓ DE TREBALL I SEGURETAT SOCIAL SOL·LICITEM la seva

intervenció perquè, en virtut de les funcions que té encomanades, es procedeixi a obrir la corresponent investigació de les causes de l'accident de treball i la determinació de les responsabilitats que procedeixin, així com la definició de les mesures preventives a adoptar per evitar que es torni a produir un fet com el denunciat.

(Signatures)

(Localitat), (dia) de (mes) de (any)

